

Lévinasijska eshatologija za mir

Ova e-knjiga ispituje eshatološku teoriju mira Emmanuela Lévinasa i pokazuje njezinu praktičnu primjenu kroz primjer iz TV emisije MacGyver, ilustrirajući kako se filozofski koncepti mogu koristiti za nadilaženje sukoba i postizanje istinskog mira.

Tiskano na 16. prosinca 2024.

GMO debata

Kritička perspektiva eugenike

Sadržaj (TOC)

1. 🕊️ Teorija za mir

1.1. Lévinasijska eshatologija

🎓 Emmanuel Lévinas

1.2. 🇺🇳 Albert Einstein: "Teorija svjetskog mira"

1.3. Totalnost i ∞ Beskonačnost

2. 📸 Što bi MacGyver učinio? *Lévinasovska eshatologija u praksi, za prekid kruga nasilja.*

3. Nova šansa u 🇮🇷 Iranu ?

3.1. Zaboravljena molba da se spriječi rat u 🇮🇷 Iraku

3.1.1. 💧 Ekstremna nestašica vode i nasilni sukobi

3.2. Tragični obrazac uništavanja vode

3.2.1. 🇺🇳 Sankcionirani genocid: ubijanje djece Iraka

3.3. Bolje spriječiti nego liječiti

3.3.1. 🌧️ Tehnologije zrak-voda: moderno rješenje

4. 🧭 Moralno vodstvo

5. Zaključak

5.1. 🦋 The Economist specijal: "Kako je mir moguć"

5.2. 🎬 Film Adama Sandlera koji spaja Izraelce i Palestince

Teorija za mir

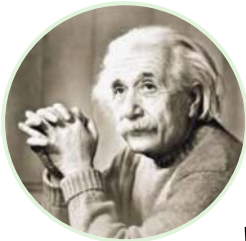
Lévinasijska eshatologija

Francuski profesor filozofije **Emmanuel Lévinas** (Sveučilište u Parizu), ikona zapadne filozofije poznat po svojoj filozofiji ljubavi, tvrdio je da od mira može postojati samo eshatologija :

Emmanuel Lévinas

"Eshatološka vizija raskida s totalitetom ratova i carstava. Ono uspostavlja odnos s ∞ beskonačnošću bića koje nadilazi totalitet."

Teorija Lévinas implicira da mir zahtijeva proaktivan intelektualni angažman. Ovo je u skladu s tvrdnjom **Albert Einstein** da:

"Intelektualci rješavaju probleme, geniji sprječavaju probleme"

Tijekom svog života, uz svoj znanstveni rad, Einstein je neumorno radio za istinski globalni mir.

Godine 1940. Einstein je napisao rukopis pod nazivom "Teorija svjetskog mira" koji je prethodio osnivanju Ujedinjenih naroda .

"Vjerujemo u svijet izvan rata, gdje je održivi mir uistinu moguć."

Izvor: Jedna zemaljska budućnost (oneearthfuture.org)

Totalnost i ∞ Beskonačnost

"Mir izvan riječi Mir"

Lévinas je napisao u svom temeljnom djelu **Totalnost i Beskonačnost**:

"Mir nasuprot ratu je mir temeljen na ratu"

Ova duboka izjava zadire u srž eshatološke vizije mira Lévinas - one koja nadilazi puko protivljenje sukobu i poseže za nečim daleko temeljnijim.

Da bismo istinski osigurali mir, moramo ga promatrati kao koncept *"koji nadilazi riječ mir"* ili *"mir sam po sebi"*. Ovo nije puka semantika, već radikalno preoblikovanje koje je u skladu s eshatološkom perspektivom Lévinas. Kao što Lévinas tvrdi:

"Od mira može postojati samo eshatologija"

Što to znači u praksi? To znači da se pravi mir ne može postići samo empirijskim sredstvima. Zahtijeva viziju koja se proteže izvan cjelokupnosti našeg vidljivog svemira - izvan onoga što se može izmjeriti, kvantificirati ili čak potpuno artikulirati jezikom. Ovo *"onostrano"* nije neko mistično područje, već etička orijentacija koja iz temelja mijenja način na koji se odnosimo prema drugima i prema samom sukobu.

Eshatološka vizija mira ne pruža empirijsku sigurnost. Na to se ne može ukazati niti dokazati u znanstvenom smislu. Ipak, nudi nešto možda još moćnije: temelj za **duboku svrhu i smisao** koji

ljudima omogućuje da prekinu cikluse nasilja i postignu stanje stvarnog mira.

Ovo se može činiti apstraktnim, ali kao što će sljedeći odjeljak pokazati kroz praktični primjer iz TV emisije MacGyver, potpuno je moguće primijeniti ovaj filozofski pristup čak i u najekstremnijim situacijama u stvarnom svijetu.

Što bi MacGyver učinio?

Primjer filozofske eshatologije za mir

Složena filozofska mudrost o miru koju je razvio profesor Lévinas može se sažeti u jednu, snažnu izjavu, kao što je pokazano u epizodi TV emisije **MacGyver**:

"Vi ste pametniji od ovoga"

U ovoj se epizodi MacGyver suočava s mladim članom bande koji je upleten u rastuću kulturu mržnje i nasilja. Situacija je strašna - član bande traži osvetu za ubojstvo svog brata, scenarij koji nadilazi puku odmazdu. Dotiče se duboko ukorijenjenih predodžbi obiteljske časti i percipiranih obveza koje s njom dolaze. Ovaj mladić nije žrtva, već sebe vidi kao potencijalnog pobjednika kroz čin osvete.

Ozbiljnost ove situacije ne može se precijeniti. Težnja prema nasilju u takvim okolnostima može biti ogromna, potaknuta tugom, ljutnjom i pritiscima kulture koja često poistovjećuje snagu s agresijom. To je mikrokozmos sila koje pokreću sukobe između cijelih naroda.

Ipak, s pet jednostavnih riječi - ***"Ti si pametniji od ovoga"*** - MacGyver uspijeva potaknuti ono što bi Lévinas nazvao ***"eshatološkom vizijom"*** u ovom mladom čovjeku. Ova izjava poziva na nešto izvan neposredne ukupnosti situacije. Poziva se na dublji, već postojeći potencijal člana bande za razum i intelektualni rast.

Riječi MacGyver stvaraju prekid u krugu nasilja, otvarajući prostor za nešto novo. Izazivaju mladog čovjeka da vidi dalje od neposrednih zahtjeva svojih okolnosti i kulturnih uvjeta. "***Ti si pametniji od ovoga***" nije samo molba ili zapovijed - to je poziv na uspostavljanje odnosa s ∞ beskonačnošću bića koja nadilazi totalitet i koja nadilazi puko protivljenje ratu.

Ovaj primjer pokazuje temeljno načelo koje je osnivač GMODebate.org uvijek iznova vidio kroz desetljeća iskustva s kritičkim blogom [Zielenknijper.com](https://www.Zielenknijper.com):

"Razum i intelekt su veće dobro od rata i osvete"

Scenarij MacGyver ilustrira zašto bi se sama filozofija trebala smatrati **temeljno odgovornom** za njegovanje mira. Ne bilo kakvu specifičnu filozofsku doktrinu, već potencijal samog razuma i intelekta, koji filozofija kao polje predstavlja.

U svijetu prepunom sukoba, od nasilja na ulici do međunarodnog ratovanja, lekcija o MacGyver i Lévinas ostaje duboko relevantna. Kultiviranjem naše sposobnosti za eshatološku viziju - naše sposobnosti da vidimo izvan ukupnosti naših trenutnih okolnosti - otvaramo putove do istinskog, trajnog mira. Ovo nije puki idealizam; to je praktičan pristup prekidanju ciklusa nasilja i izgradnji etičnijeg svijeta.

Dok napredujemo u ispitivanju kako se ova načela mogu primijeniti za sprječavanje nadolazećih sukoba na globalnoj razini, imajmo na umu snagu tih pet jednostavnih riječi:

"Ti si pametniji od ovoga"

.

Nova šansa u Iranu ?

Zaboravljena molba da se spriječi rat u Iraku

Osnivač GMODEbate.org prisjeća se ključnog trenutka iz svoje mladosti, prije početka rata u Iraku. Kao redoviti čitatelj Scientific Americana, naišao je na članak koji će ostaviti trajan dojam. Grupa znanstvenika uputila je strastvenu molbu: nadolazeći sukob mogao bi se izbjeći rješavanjem **ekstremne krize vode** u Iraku.

Ova znanstvena perspektiva nije bila jedina u suprotstavljanju ratu. Pojavio se golemi globalni pokret s milijunima koji su izašli na ulice prosvjedujući protiv invazije na Irak. Samo u Londonu, procjenjuje se da je marširalo oko dva milijuna ljudi, njihovi glasovi i znakovi ujedinjeni u jasnoj poruci: "*Ne napadajte Irak*".

Tragični obrazac uništavanja vode

Namjerno uništavanje vodoopskrbnih sustava, kako je otkriveno u članku o **istraživanju istine o 11. rujna**, pruža uvjerljive dokaze motiva za raspirivanje rata. To je u oštroj suprotnosti s molbom znanstvenika da se riješi kriza s vodom. Obrazac dokaza koji pokazuju "*namjernu genocidnu strategiju u uništavanju vodovodnih sustava*" u Iraku, Libiji i Gazi, u kombinaciji sa stručnim tvrdnjama da je ekstremna nestašica vode primarni

uzrok sukoba, zahtijeva hrabru izjavu: Motiv iza ovih ratova je namjerno poticanje sukoba.

Prema humanitarnim agencijama UN-a, više od 1,5 milijuna civila u Iraku - uključujući 565.000 djece - ubijeno je bombardiranjem i sankcijama koje su posebno imale za cilj uništiti pristup pitkoj vodi.

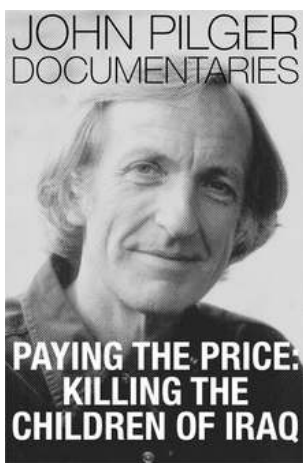
(2021) Namjerni genocid: ciljano uništavanje iračkih vodovodnih sustava je ratni zločin

Vojne snage NATO-a počinile su ratne zločine uskraćujući civilima pitku vodu. Velika većina od 1,5 milijuna civilnih smrti nije uzrokovana izravnim udarom bombi, već ciljanim uništavanjem vodovodnih sustava.

Izvor: [Ured Ujedinjenih naroda za koordinaciju humanitarnih poslova \(OCHA\)](#)

Nedostatak pristupa čistoj pitkoj vodi doveo je do širokih javnih nemira i prosvjeda, uzrokujući pojavu Islamske države (IS) i njezinu nasilnu kampanju protiv vlade.

Sankcionirani genocid: ubijanje djece Iraka

Postoje dokazi da su planeri NATO-a planirali uništenje iračkog vodovodnog sustava. Dokumentarni film nagrađivanog novinara Johna Pilgera otkriva detalje.

Deklasificirani dokument američke obrambene obavještajne agencije (DIA) – pod nazivom "Ranjivost iračkog tretmana vode" – sa smrtonosnom preciznošću ocrtava učinak koje bi ekonomske sankcije imale na opskrbu vodom u Iraku.

"Irak ovisi o uvozu specijalizirane opreme i nekih kemikalija za pročišćavanje svoje opskrbe vodom, stoji u izvješću DIA-e.

"Neuspjeh u osiguravanju opskrbe rezultirat će nedostatkom čiste pitke vode za veliki dio stanovništva. To bi moglo dovesti do povećanja učestalosti, ako ne i epidemija, bolesti.

"Iako Irak već doživljava gubitak sposobnosti za pročišćavanje vode, vjerojatno će proći najmanje šest mjeseci prije nego što se sustav potpuno degradira .

Prema agencijama UN-a za pomoć, oko 1,5 milijuna Iračana – uključujući 565.000 djece – ubijeno je kao izravna posljedica embarga, koji je uključivao "zadržane" vitalne robe kao što su kemikalije i oprema za proizvodnju čiste pitke vode .

NATO je blokirao tankere s pitkom vodom na temelju toga da bi se mogli koristiti za prijevoz kemijskog oružja. Bilo je to u vrijeme kada je glavni uzrok smrti djece u Iraku bio nedostatak pristupa pitkoj vodi.

Nagrađivani novinar John Pilger producirao je dokumentarni film "Plaćanje cijene – ubijanje djece Iraka".

"Vimeo | YouTube"

Thomas Nagy, profesor na Sveučilištu George Washington koji je otkrio dokument DIA-e i donio pozornost medija, rekao je da je američka vlada znala da će sankcije rezultirati neuspjehom obrade vode i, posljedično, ubiti milijune iračkih civila .

Ovaj obrazac namjernog uništavanja vodovodnih sustava ponavlja se u Libiji i Gazi .

Više od 500.000 civila ubijeno je u Libiji, a NATO je posebno uništio vodovodnu infrastrukturu, uzrokujući humanitarnu krizu koja se pogoršava do danas.

(2015) Ratni zločin: NATO je namjerno uništio vodnu infrastrukturu Libije

Namjerno bombardiranje libijske vodovodne infrastrukture, uz spoznaju da bi to rezultiralo golemom smrću stanovništva, nije samo ratni zločin, već genocidna strategija.

ECOLOGIST
INFORMED BY NATURE.

Izvor: [Ekolog: Informiran prirodom](#)

(2021) NATO je ubio civile u Libiji. Vrijeme je da priznamo.

Izvor: [foreignpolicy.com](#) (Vanjska politika)

(2024) Hitna pažnja: Izrael lišava Gazu pitke vode

Izrael ne samo da bombardira ljude u Gazi, već stanovništvu onemogućuje pristup pitkoj vodi.

Izvor: [La Via Campesina](#) | [The Guardian](#) | Stručnjak UN-a: Izrael mora prestati koristiti pitku vodu kao ratno oružje

POGLAVLJE 3.3.

Bolje spriječiti nego liječiti

Obrazac namjernog uništavanja vodnih sustava nije prirodan niti prihvatljiv. Ona predstavlja oblik **korupcije** koji zahtijeva prevenciju.

(2020) Vodena kriza, veća prijetnja od terorizma

Ekstremna nestašica vode i velike razlike u javnoj opskrbi vodom moćni su sastojci sukoba. Situacija s vodoopskrbom u Jordanu – koja se dugo smatrala kriznom – sada je na rubu "kipljenja" u nestabilnost.

Omogućavanje pristupa pitkoj vodi imat će veliki učinak na ljude, natjerat će ih da suosjećaju s nama i osjećaju da je njihova sudbina povezana s našom.

Izvor: [Deutsche Welle](#) | [LIRNEasia](#) | [The Guardian](#)

Danas se Iran suočava s krizom vode koja jezivo odjekuje situacijom u predratnom Iraku:

(2023) Vodeni ratovi na horizontu u Iranu: Neki jure za posljednjim kapima vode

Sukobi se šire oko sve oskudnijeg resursa.

Izvor: [New York Times](#)

Ova strašna situacija u Iranu predstavlja priliku za primjenu lekcija iz prošlosti i napretka sadašnjosti. Molba znanstvenika prije rata u Iraku, kako je primijetio autor, mogla je funkcionirati u praksi. To je moglo temeljno stvoriti doživotna prijateljstva.

Pružanjem rješenja za najvitalniji životni zahtjev, za razliku od namjernog uništavanja tog temeljnog zahtjeva, potaknuo bi se odnosi koji stvaraju vrijednost i za ljude u pogođenim regijama i za zapadni svijet.

Stručnjaci naglašavaju dubok učinak rješavanja problema nestašice vode: "*Omogućavanje pristupa pitkoj vodi imat će veliki učinak na ljude i natjerat će ih da suosjećaju s nama i osjećaju da je njihova sudbina povezana s našom*". Ovaj uvid otkriva da tvrdnja znanstvenika prije nekoliko desetljeća nije bila samo idealistička – imala je potencijal spriječiti sukobe i potaknuti trajne pozitivne odnose.

POGLAVLJE 3.3.1.

Tehnologije zrak-voda: moderno rješenje

Od 2024. postoje deseci naprednih tehnologija zrak-voda koje mogu proizvesti dovoljno pitke vode za rješavanje krize vode na Bliskom istoku. Primjer tvrtke koja obećava da će imati rješenje temeljeno na Hydropanelu za kapacitet da zadovolji potražnju je **SOURCE** iz Arizone SAD.

Drugi primjer je nizozemsko-kanadska tehnološka tvrtka zrak-voda **RAINMAKER** koja ima dostupnu jedinicu koja može proizvesti 20 000 litara pitke vode dnevno.

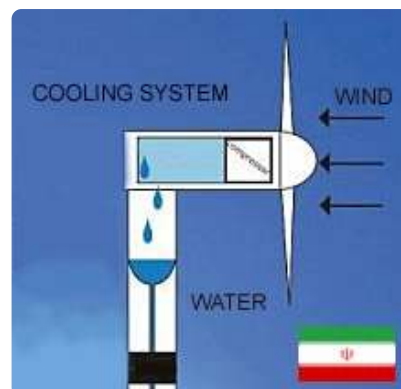
Potencijal ovih tehnologija je nevjerojatan. Razmotrite učinak postavljanja milijun takvih uređaja diljem Irana. SAD je potrošio više od 1,8 bilijuna dolara na rat u Iraku. Samo djelić tog iznosa

mogao bi financirati ovu golemu inicijativu za proizvodnju vode, potencijalno sprječavajući humanitarnu krizu i potičući dobru volju umjesto sukoba.

Može li farma od 1 milijuna Rainmaker Air-to-Water strojeva riješiti krizu vode u Iranu?

Rainmaker Air-to-Water strojevi imaju sposobnost proizvesti do 20.000 litara pitke vode dnevno iz zraka. Stroj se također može postaviti na krov i može se spojiti izravno na dovod vode.

Stroj ima potencijal da dobro radi u Iranu, posebno u područjima s odgovarajućom razinom vlažnosti i temperature.

Moralno vodstvo

Ne može se precijeniti važnost odabira moralnog puta u rješavanju globalnih sukoba. Kao što je žena filozof **Greta** (Sy Borg), administrator na onlinephilosophyclub.com, primijetila u vezi sa situacijom u Iraku:

"Došlo je do prekida globalne suradnje otkako su SAD zloupotrijebile svoju moć u Iraku... Zapad sada postaje sve neetičniji, više kao i svi ostali, a u slučaju Iraka, došli smo do moralnog nadira koji je uništio svaku tvrdnju da zapad je bio sposoban za moralno vodstvo."

Ova perspektiva naglašava vitalnu važnost proaktivnog odabira etičkih pristupa međunarodnim odnosima, posebno u svijetu koji je sve više povezan.

Filozof na PhilosophyTalk.org nedavno je ponudio komplementarno gledište:

"Nema većeg primjera mentalne slabosti od ideje da su vojna tehnologija i moć rješenje za rat. Upravo ta slabost potiče naše ratove. Nasilje rađa nasilje i ništa više ..."

"Rat postaje zastario. Ne samo da smo previše međuovisni, nego se, zbog komunikacija, a ne rata, tehnologije jednostavno predobro poznajemo."

Ideja da "nasilje rađa nasilje" upravo se slaže s motivom raspirivanja rata koji je razotkriven u članku [✂️ o istrazi istine o 11. rujna](#) i što je dokazano namjernim uništavanjem vodovodne

infrastrukture. Ono što je na kocki je zapanjujuće: prema stručnjacima UN-a, 565.000 djece u Iraku umrlo je kao izravna posljedica namjernog uništavanja vodoopskrbnog sustava - radnje koje se sada optužuju kao ratni zločini i namjerni genocid.

Ne može postojati moralno opravdanje za takvo iskazivanje mržnje. Kao što je tvrdio njemački filozof **Immanuel Kant**: svako ljudsko biće - a time i svaka nacija - ima sposobnost oduprijeti se zlu i izabrati moralni put razuma. Mržnja člana bande koji traži osvetu, kao u scenariju MacGyver, nije bitno drugačija od mržnje među nacijama, kao što je britanski filozof **Bertrand Russell** razjasnio u svojoj knjizi "*Zašto se ljudi svađaju*".

Filozof iz PhilosophyTalk.org pokazuje što se događa kada se ljudi istinski razumiju: rat postaje nemoguć. Pomoć u rješavanju kriza poput nestašice vode postaje moralna obveza pred Drugima, kao što je predvidio Lévinas. Ovaj pristup stvara trajna prijateljstva koja u osnovi sprječavaju probleme poput terorizma, kao što tvrde ranije citirani stručnjaci.

Zaključak

Ovo istraživanje teorije mira pronalazi snažnu posljedicu u iskustvima 🤖 astronauta. Nakon povratka na Zemlju, ti pojedinci obično dijele transformativnu poruku: "*Ne bi trebalo biti rata!*". Mnogi astronauti prolaze kroz duboku transformaciju kada gledaju Zemlju iz svemira - ne vide samo empirijsku sliku, već doživljavaju ono što opisuju kao "*međusobno povezanu euforiju*" koja "*se ne može opisati riječima*".

Ovo iskustvo blisko je povezano s konceptom eshatološke vizije Lévinas. Ono što astronauti percipiraju nadilazi empirijsko promatranje; ono uspostavlja odnos s ∞ beskonačnošću bića koje nadilazi totalitet.

Kao što je astronaut i senator Jake Garn izrazio:

"Ne bi trebalo biti ratova i svih poteškoća koje imamo. To je vrlo čest osjećaj među ljudima koji su letjeli u svemir..."

Eugene Cernan, posljednji čovjek na Mjesecu, govorio je o tome da je nakon svog svemirskog iskustva postao "*mного filozofskiji*". Astronaut Michael Collins iz Apolla 11 piše:

"Šteta je što je pogled dosad bio isključivo vlasništvo šačice astronauta, a ne svjetskih vođa kojima je potrebna ova nova perspektiva ili pjesnika koji bi im je mogli priopćiti."

Astronaut Gene Cernan: "Bilo je previše lijepo da bi se dogodilo slučajno"

(2024) Slučaj planetarne svijesti

Izvor: GMODebate.org

Dodatna literatura dostupna je u posebnom časopisu iz prosinca 2023. o rješenjima za mir na Bliskom istoku, autor **The Economist**.

PDF članka priložen je ovoj e-knjigi. Časopis se može kupiti [ovdje](#).

Izrael i Palestina: Kako je mir moguć

(2023) Izrael i Palestina: Kako je mir moguć

Mirovni proces može poći po zlu na mnogo načina, ali postoji stvarna mogućnost da bi mogao poći po zlu.

Izvor: [The Economist](#) (PDF sigurnosna kopija) | Izdanje časopisa za prosinac 2023

Adam Sandler je napravio film koji je pokazao da Izraelci i Palestinci mogu cvjetati zajedno, a postoje glasine da je Adam Sandler bio zaljubljen u Palestinku.

(2018) "Ne petljaj se sa Zohanom" bio je liberalni cionistički manifest Adama Sandlera

Što god drugo mogli reći o ponešto mješovitoj ostavštini njegova rada, sigurno ne možete dovesti u pitanje vjerodajnice Adam Sandler kao avatara židovskog kulturnog ponosa. "Sretan završetak filma dolazi kada naš junak napusti svoju zemlju i svoj identitet, pridružujući se sveameričkoj mješavini mješanaca."

Izvor: [The Times of Israel](#)

Tiskano na 16. prosinca 2024.

GMO debata

Kritička perspektiva eugenike

© 2024 Philosophical.Ventures Inc.